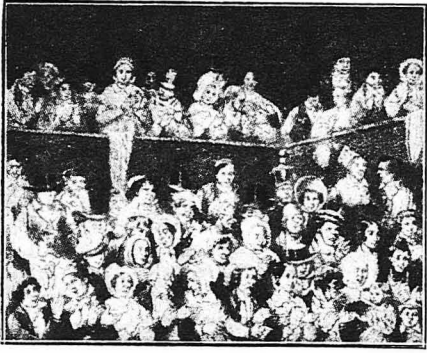

ΑΠΟ ΤΑ ΘΕΑΤΡΑ ΤΟΥ ΠΑΛΗΟΥ ΚΑΙΡΟΥ

ΑΠΟΔΟΚΙΜΑΣΙΕΣ ΚΑΙ ΣΦΥΡΙΓΜΑΤΑ

Λαϊκό θέατρο το 1837

Η θορυβώδεις εκδηλώσεις των διαφόρων συντεχνιών. Η πολιτική και το θέατρο. Τι έγινε στην πρεμιέρα της «Ατσιγγίνας» του Άμπου. Ο συναγερμός στις παραστάσεις των έργων του Βάγνερ. 900 συλλήψεις. Όπου η σκηνή μεταβάλλεται σε λαχανοπωλείο! Λαγοί και περιστέρια επί σκηνής. Πώς μισή καλλιτέχνης διέκοψε τη σταδιοδρομία της. Η «κλάμα» και ο άρχηγός της.

Συνεχίζουμε σήμερα την τόσο ενδιαφέρουσα μελέτη μας για τις αποδοκίμασιες και τα σφυρίγματα στα θέατρα του παλιού καιρού.

Π ο λ λ ε ς

βραδύς διάφορες συντεχνίες, νομίζοντας ότι έθιγοντο από ένα θεατρικό έργο, εισροήσαν εν σωματι μέσα στο θέατρο και διέκοπταν την παράσταση με τις θορυβώδεις εκδηλώσεις τους. Έτσι κάποτε οι εκπορευτάλληλοι του Παρισιού έκαναν ν' αποτύχη κάποια φάρσα του Σκριπτι, της οποίας ο πρωταγωνιστής ήταν εκπορευτάλληλος. Επίσης το ίδιο έκαναν και οι λαχανοπωλεία στην παράσταση ενός έργου του Αδόλφου Άδამ, γιατί τους εσαυτοίσε τρομερά σ' αυτό.

Άλλες φορές πάλι, έπαιξε σπουδαίο ρόλο στις πρεμιέρες των διαφόρων έργων η πολιτική. Έτσι, εξ αιτίας της πολιτικής χαντακόθηκε κάποτε ένα έργο του γνωστού μας γάλλου συγγραφέως Έδουαρδου Άμπου. Ο Άμπου, ενώ προηγουμένως ήταν δημοκρατικών πεποιθήσεων, όταν επεγράφησε ο Ναπολιόν III έγινε μοναρχικός. Οι δημοκρατικοί όμως Παρισινοί, και προπάντων οι φοιτητά, δέν του το συγχώρησαν αυτό, και τον έκαναν να το πληρώσει άκριβα, όταν στις 2 Ιανουαρίου 1862, ανέβασε σ' ένα θέατρο του Παρισιού το έργο του «Ατσιγγίνας».

Επί τέσσερες ώρες πραγματικό πανδαμνίον αποδοκίμασιών επηχράσθη στο θέατρο. Η πλάτεια είχε μεταβληθεί σε τοίχο πυγμαχίας! Όιες ή γυναικες, βλέποντας τους άνδρες να χρονοδοκούνται και να χτυπιούνται με τις μαγδαρές τους, έτρεμαν από το φόβο τους και πολλές μάλιστα λιποθύησαν. Επίσης λιποθύησε και η πρωταγωνίστρια του έργου δις Τυλιέ. Ο φίλος του συγγραφέως και περιφημος κριτικός της εποχής Φραγκίσκος Σαρσά ξεστομάτησε αγριώς. Πολλοί μάλιστα ήθελαν να του κόψουν τα αυτιά!

Μετά το τέλος της παραστάσεως, η μάχη μεταξύ των θεατών συνεχίστηκε στο δρόμο. Στο τέλος επεγράφησαν οι δημοκρατικοί, οι οποίοι έκαναν διαδήλωση και κατέβηκαν προς το Σικρανά, τραγουδώντας: «Η άτσιγγίνα πέθανε!... Πέθανε και θάρηκε!...»

Έπειτα διευθύνθησαν προς τή γραμμή της έφημερίδος «Συναγερματικός», της οποίας διευθιντής ήταν ο Άμπου, κατέστρεψαν τή πεστήριά της και έσπασαν τή τζάμα της!...

Πολύ χειρότερα όμως έγιναν κατά τις παραστάσεις των αριστογραφηματικών Μελοδραμάτων του Βάγνερ στο Παρίσι, τον όποιο οι Γάλλοι μισούσαν θανάσιμα, γιατί, μετά τον άτυχη γι' αυτούς πόλεμο του 1870, είχε γράψει μιιά όπερέττα, στην όποια εσαυτοίσε δικτατοκράττα τή Γαλλία.

Γι' αυτό, όταν έπειτα από 17 χρόνια, στις 3 Μαΐου 1887 έδόθη

με τή χείρη της και όλοῦντας νεκρικά.
— Ησυγάσατε, κυρία, σάς παρακαλώ, ησυγάστε, τής έλεγα εγώ.

Άλλά εκείνη δέν άκουγε τίποτε.

Σε μιιά στιγμή ή λούρα του βαγονιού άνοιξε.

— Ρόζα, Ρόζα! φώναξαν πολλές φωνές μαζί. Μάζ ήρθες επί τέλους!...

Μπρός άπ' τήν λούρα περμιεναν μερικές κυρίες και ένας κύριος που κρατούσε άπ' τή χείρη διώ παιδιά.

Τότε ή κυρία του τριώνου, κλαιγοντας πάντα, οίχηκε στην άγκαλιά του κυρίου αυτού και τον φίλησε συγγνωμένη, λέγοντας:

— Αντιούλη μου!... Αγάπη μου!...

Ο άντρας τής... Κι' ό άλλος που τήν είχε συνοδύει ως τή σταθμό του Έλμ ως διήθεν συγγνώμης τής... Ο άλλος;...

ΕΡΜΑΝ ΣΟΥΔΕΡΜΑΝ

Πάνω στον ένθουσιασμό, ό φιλόμνος κύριος πετάει στην πρωταγωνίστρια και τήν βεντάλια τής κυρίας του. (Γελοιογραφία του Σαμ)

ή πρώτη παράστασις του «Δούγκριν» στο θέατρο «Έντεν» του Παρισιού, δέκα χιλιάδες Παρισινοί απέκλεισαν το θέατρο και άρχισαν να τραγουδούν τή «Μασσαλιωτίδα», αποδοκίμαζόντες με κάθε τρόπο το Βάγνερ και τους Γερμανούς. Η ειδική φρουρά που είχε διατεθεί εκείνο τή βράδυ για τήν τάξη, αναγκάστηκε να κινή επανειλημμένα εφόδους για να διαλύσει τή μαυνομένο αυτό πλήθος. Συνέλαβε μάλιστα 900 άτομα και έπει ή θείλια έκοπασε κάπως και μπόρεσε ν' άρχισή ή παράστασις. Μά τήν άλλη μέρα, επειδή ύπληξε φόβος να γίνον τή ίδια και χειρότερα, άπαγορεύθηκε τή παίζεση του «Δούγκριν». Το έργο αυτό του Βάγνερ ξαναπαίχτηκε στο Παρίσι στις 16 Σεπτεμβρίου 1891, στην «Όπερα». Στην πρεμιέρα άκούστηκαν μερικές αποδοκίμασιες, μιιά έπειτα ή παραστάσις ξεκαλοούθησαν κανονικά τή δρόμο τους.

Τά έργα του Βικτωριανού Σαρδού, του γνωστοτάτου Γάλλου δραματικού συγγραφέως έχουν τήν ορεόδη των αποδοκίμασιών, των όφρωντων στην πολιτική. Έτσι, τρία έργα του, πολιτικής φύσεως, ό «Ρουσσάγες», ό «Ασπιή Ρουά» και πρό πάντων τή «Θεομυδός» αποδοκίμασθησαν αγριώς.

Κατά τήν πρεμιέρα του «Θεομυδός», ή όποια έδόθη στις 26 Ιανουαρίου, τή σφυρίγματα άρχισαν από τήν άρχή κώλας τής πρώτης πράξεως, ένδο ή περιφημοίς ήθοποιός Κοζλέν άπήγγελλε κάμπο μονόλογο. Όσο δέ προχωρούσε τή έργο, τόσο τή πράγματα χειροτέρευαν. Στην τρίτη πράξι, οι θεατάί άλληλοχτυπιούνταν και πετούσαν στη σκηνή ό,τι ήθισαν μπροστά τους. Σε μιιά στιγμή, ένδο ή Κοζλέν βρισκόταν στη σκηνή, του πέταξαν μιιά ροκάνη. Ποναχά ό μεγάλος ήθοποιός τήν πέταξε πίσω άπ' τή παρασκήνια και έξακολούθησε να παίζή τή όρολο του, άδιάφορα σάν να μιν είχε συμβεί τίποτε. Τήν άλλη μέρα, άπηγορεύθη ή παράστασις του έργου.

Κατά τήν χειμώνα του 1885, έπαιξαν ένα βράδυ στην «Όπερα — Κομική» του Παρισιού τή «Κουρέα τής Σεβίλλης». Όταν όμως μιιά από τής άουδοίς, ή δις Βάν Ζάντ, παρουσιάστηκε στη σκηνή, όλοι ξεφριάστησαν από τή παράδοξη ύφος τής. Ήταν προφανές πως είχε μεθύσει... Άμέσως θείλια σφυριμύθων τήν άνάγκασε ν' άποσιρθεί από τή σκηνή. Άπό εκείνο δέ τή βράδυ δέν ξαναπαρουσιάστηκε πάλι στο θέατρο.

Ιστορικά στο Γαλλικό θέατρο παραμένει ή αποδοκίμασία τής διδος Ζάν Χάρντινχ, κατά τήν 1892, μιιά αποδοκίμασία έντελώς άδικολογητή και κτηνώδης και τής όποίας οι λόγοι παρεμειναν ως σήμερα σκοτεινοί και μυστηριώδεις.

Τό βράδυ που ή δις Χάρντινχ έκανε τήν ντεμπούτο της στο όρολό τής «Φρήνης», μόλις ήγήκε στη σκηνή, οι θεατάί ξεπασαν εν καταρτώδεις αποδοκίμασιες. Συγχρόνως άρχισαν να πέφτουν σάν βορρα ή άπάνω στη σκηνή κάθε λογής λαχανικά, καρφίτα, λάχανα, κοκκινογούλια, κτλ., άντικετα στα όποία ξεπήδησαν φοβισμένοι και διώ... όλοζόνταν οι λαγοί.

Τήν άλλη μέρα έγιναν πάλι τή ίδια με τή διαφορά, ότι αυτή τή φορά, οι λαγοί είχαν αντικατασταθεί από διώ περιστέρια.

Η παράστασις αυτή τή φορά διεκόθη και ή δις Χάρντινχ δέν ξαναπαρουσιάστηκε πάλι στη σκηνή.

Σε όιες αυτές τις αποδοκίμασιες πρωταγωνιστούσε ή κλάμα, οι πληρονομένοι δηλαδή έγκάθετοι. Άλλοτε ό άρχηγός τής κλάμας, ό όποιος είχε υπό τής διαταγές του πλήθος ανθρώπων, άνηκε στην ύπηρεσία του θεάτρου, όπως ό ήποβολής ή ό μηχανικός. Έπαιρνε τεράστιο μισθό και ή θέση του ήταν περιζήτητη. Στά 1860 ό άρχηγός τής «κλάμας» τής Όπερας έπαιρνε 80.000 φράγκα μισθό έτησίως!

Στό προσεχές θα γράψουμε για τή σφυρίγματα και τις αποδοκίμασιες στα Έλληνικά θέατρα, από τής άπελευθερώσεως τής Ελλάδος.